

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 104.685 van 14 maart 2002
in de zaak A. 70.457/VII-14.614.**

In zake : Roger GILIS,
 die woonplaats kiest bij
 advocaat R. BEEKEN,
 kantoor houdende te TIELT-WINGE,
 Kraasbeekstraat 41

tegen :

de bestendige deputatie van de provincieraad van VLAAMS-
BRABANT,
die woonplaats kiest bij
advocaat K. VAN ALSENOY,
kantoor houdende te BRUSSEL,
A. Dansaertstraat 92

tussenkommende partijen :

1. Jos SPRUYT,
2. Marie-Rose BAERT,
 wonende te BINKOM,
 Vlierbeekstraat 5,
3. de v.z.w. NATUURRESERVATEN OOST-BRABANT,
 gevestigd te LEUVEN (Kessel-Lo)
 Diestsesteenweg 77
4. Herman RYVERS,
 wonende te BOUILLON,
 Les Blancs-Cailloux,
 Les Hayons 31.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Roger GILIS op 23 augustus 1996 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van 26 juni 1996 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant, houdende inwilliging van het beroep van omwonenden tegen de beslissing van 21 februari

1996 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lubbeek, waarbij aan Roger GILIS de vergunning wordt verleend voor het exploiteren van een zandwinning gelegen aan de Vlierbeekstraat te Binkom (Lubbeek);

Gezien de verzoekschriften tot tussenkomst van 29 oktober 1996 en 5 november 1996;

Gelet op de beschikking van 21 november 1996 die de tussenkomsten van Jos SPRUYT, Marie-Rose BAERT, de v.z.w. NATUURRESERVATEN OOST-BRABANT en Herman RYVERS toelaat;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 22 januari 2001 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 21 januari 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 14 februari 2002;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat D. VANDERWAEREN die, loco advocaat R. BEEKEN verschijnt voor de verzoeker, van advocaat K. VAN ALSENOY, die verschijnt voor de verwerende partij, en van advocaat

J. GHYSELS die, loco advocaat H. BOUTSEN verschijnt voor de eerste en tweede tussenkomende partijen;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Feitenuiteenzetting

Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak zich als volgt aandienen :

1.1. De verzoeker wil aan de Vlierbeekstraat te Binkom een zandwinning uitbaten, gelegen op het kadastraal perceel nr. 8f, sectie B.

In het verleden werden m.b.t. de uitgraving en de exploitatie van een zandwinning op dit perceel reeds enkele negatieve beslissingen genomen :

a) Op 15 oktober 1992 weigert de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant een exploitatievergunning. In dit besluit wordt overwogen :

"Overwegende dat het afgraven van de zandlaag en het ontsluiten van het perceel voor zwaar vrachtwagenverkeer eens te meer een achteruitgang en versnippering van de bosgebieden in het Hageland betekenen;

Overwegende dat het ontginningsgebied binnen een straal van 500 meter driezijdig omgeven is door natuurgebied en parkgebied;

Overwegende dat het grootste gedeelte hiervan in de Biologische waarderingskaarten van België op basis van zeldzaamheid, biologische kwaliteit, kwetsbaarheid en vervangbaarheid beoordeeld wordt als waardevolle tot zeer waardevolle ecotopen;

Overwegende dat de regio in de Groene Hoofdstructuur voor Vlaanderen voorgesteld wordt als Natuurontwikkelingsgebied;

Overwegende dat dit gebieden zijn met versnipperde doch voldoende hoogwaardige ecologische potentis om voor ontwikkeling van de natuurwaarden in aanmerking te komen;

Overwegende dat het bestendigen van de huidige ruimtelijke situatie als vertrekpunt geldt voor deze ontwikkeling";

b) Op 25 mei 1994 weigert het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lubbeek een milieuvergunning. In die beslissing wordt onder meer overwogen :

"Overwegende dat de tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte bezwaren en opmerkingen als volgt kunnen geëvalueerd worden :

- gezien de toestand en de geringe breedte van de Vlierbeekstraat zal de zanduitbating onvermijdelijk voor overlast bij de omwonenden en voor verkeershinder zorgen
- inhoudelijk zijn de klachten dezelfde als deze ingediend in augustus 1991 n.a.v. de hierna vermelde exploitatieaanvraag;

Overwegende dat voor hetzelfde perceel door de nv Puttevils uit Linter midden 1991 ook een aanvraag tot zanduitbating ingediend werd (ARAB - klasse 1) bij de Bestendige Deputatie, waarbij het College van Burgemeester en Schepenen op 09.09.91 negatief advies uitbracht omwille van de niet uitgeruste toegangsweg die op de Tiensesteenweg uitmondt op een zeer gevaarlijk kruispunt en waarbij de Bestendige Deputatie op 15.10.92 een weigering afleverde;

Overwegende dat er sedertdien geen enkele wijziging van de plaatselijke toestand opgetreden is en de in de weigering dd. 15.10.92 door de Bestendige Deputatie aangehaalde argumenten van toepassing blijven";

c) Op 22 juni 1994 weigert het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lubbeek een bouwvergunning voor het uitvoeren van een reliëfwijziging (ontzanding). In de aanhef van het besluit staat te lezen:

"Overwegende dat het beschikkend gedeelte van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar als volgt luidt: ONGUNSTIG. Het terrein ligt volgens het gewestplan Aarschot-Diest in een ontginningsgebied. Het ontwerp dat het ontzanden en het opvullen met inerte materialen van een perceel grond voorziet, brengt de goede ruimtelijke ordening van het gebied in het gedrang omdat het ligt aan een onvoldoende uitgeruste wegenis in de omgeving van een zeer gevaarlijk kruispunt en door het creëren van gevaarlijke verkeers toestanden op de Tiensesteenweg (provinciale weg). Aldus besluit ik tot weigering van de bouwvergunning";

d) Op 2 december 1994 verwierp de bestendige deputatie van de provincie Brabant het administratief beroep tegen de hiervoor vermelde weigering van de bouwvergunning. In de aanhef van dat besluit leest men :

"Overwegende evenwel dat uit het onderzoek van de Stedenbouwkundige Hoofdarchitect-Directeur van de Provinciale Technische Dienst voor de Gebouwen, Architectuur en Stedenbouw (verslag van 29 augustus 1994, ref. 8.776/JS) is gebleken dat de plaatselijke toestand echter niet toelaat een gunstig advies te formuleren terzake, aangezien de toegang tot het betrokken terrein zo goed als onmogelijk is voor zware vrachtwagens, zonder dat de omgeving en vooral de toegangsstraten tot het terrein een zwaardere last zouden opgelegd krijgen dan deze die normaal op deze plaats duldbaar is; dat de toegang van de Tiensesteenweg naar de Vlierbeekstraat onvoldoende breed is om het verkeer te dragen; dat beroepsindieners stelt dat de toegang kan worden, genomen over de Keiberg, doch de aansluiting tussen de Vlierbeekstraat en de Eikelberg is meer ongunstig dan de eerstgenoemde, vooral gezien de breedte van de rijbanen; (...)

Overwegende dat de in het beroepsschrift aangehaalde argumenten niet kunnen bijgetreden worden, aangezien het ingediende ontwerp een te zware belasting met zich meebrengt en derhalve de goede aanleg van de omgeving in het gedrang brengt".

1.2. Op 24 november 1995 dient de verzoeker bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lubbeek een aanvraag in voor het bekomen van een milieuvergunning voor de exploitatie van een nieuwe inrichting gelegen te Binkom, Vlierbeekstraat, kadastraal perceel nr. 8f, sectie B, met als voorwerp een zandwinning kleiner dan 1 ha.

Als grootte van de zandwinning wordt opgegeven: 88a 80 ca.

Als op te graven hoeveelheden wordt opgegeven: per dag gemiddeld 80 ton en maximum 100 ton, per maand gemiddeld 1.280 ton en maximum 1.600 ton en per jaar gemiddeld 14.080 ton en maximum 17.600 ton.

Bij de beschrijving van de aan te wenden procédés en reagentia leest men : "laden van zand met gedempte wiellader".

Bij de aard en het vermogen van de toestellen leest men: "gedempte wiellader 135 PK".

Bij "de voorziene maatregelen en/of installaties om de hinder door lawaai, trillingen, luchtverontreiniging, stralingen, bodem en waterverontreiniging, alsmede het gevaar voor de mens buiten de inrichting en het leefmilieu waartoe de inrichting aanleiding zou kunnen geven, te voorkomen of beperken", staat vermeld : "Uitsluitend gebruik van gedempte wiellader. Uitsluitend zandwinning voor eigen

gebruik." In de bijlage 7 (preventieve voorzieningen) leest men enkel: "gebruik van gedempte wiellader 135 PK".

1.3. Tijdens het openbaar onderzoek worden o.m. 74 bezwaren ingediend, waarvan vijf individuele bezwaren en 69 type-bezwaarschriften.

1.4. Op 21 februari 1996 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lubbeek de gevraagde vergunning, zij het dat bijzondere exploitatievoorwaarden worden opgelegd.

In de aanhef van het vergunningsbesluit leest men onder meer :

“Overwegende dat de tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte bezwaren en opmerkingen, de in het advies van OVAM en de in het advies van Intergemeentelijke Milieudienst vermelde punten als volgt kunnen geëvalueerd worden :

- er zijn wel verschillen tussen onderhavige aanvraag en deze die de heer GILIS indiende op 29/03/94, o.m. de toegangsweg (Vlierbeekstraat) is verbeterd en nu wordt max. 17.600 ton/jaar aangevraagd i.p.v. max. 52.800 ton/jaar
- dit laatste impliceert dat de overlast voor de mensen wonend langs de toegangsweg en de hinder voor wandelaars en andere weggebruikers sterk gereduceerd worden
- de toelating tot ontzanding betekent niet dat er nadien een stortplaats toegelaten is
- binnen de 3 maand na het verlenen van een milieuvergunning van zandwinning dient de exploitant een werkplan voor ontginning en een nabestemmingsplan in te dienen bij de Afdeling Milieu-Inspectie en bij de Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie; art. 5.18.1.2 §2 van Vlarem II bepaalt dat de ontginning slechts mag worden aangevat na de goedkeuring van het werkplan door beide voornoemde instanties
- m.b.t. het grondwaterniveau dient het bedoelde werkplan voor ontginning de nodige garanties te bieden
- de volgens de Intergemeentelijke Milieudienst en OVAM ontbrekende informatie betreft gegevens die deel moeten uitmaken van het werkplan voor ontginning en van het nabestemmingsplan;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde exploitatie, mits naleving van de in onderhavig besluit opgelegde voorwaarden, tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt”.

1.5. Tegen het besluit van 21 februari 1996 worden dertien administratieve beroepen ingesteld bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant.

1.6. In het raam van de beroepsprocedure worden een aantal adviezen uitgebracht.

(a) Op 24 april 1996 adviseert de afdeling natuurlijke rijkdommen en energie van de administratie economie van de Vlaamse gemeenschap principieel gunstig.

(b) Op 26 april 1996 adviseert de afdeling milieuvergunningen van AMINAL ongunstig.

In het advies wordt er op gewezen dat het aanvraagdossier onvolledig is. Voorts leest men dat de totale oppervlakte van het aangegeven ontginningsgebied op het gewestplan "op de grens van 10 ha" ligt en bijgevolg MER-plichtig zou kunnen zijn, en dat de opportuniteit om nieuwe ontginningsgebieden aan te snijden alleszins moet blijken uit een omstandig rapport, opgesteld door een erkende deskundige, waarin ten minste een beschrijving van de zandwinningsinfrastructuur, een beschrijving van de belangrijkste milieueffecten van het totale ontginningsgebied op het landschap, de bevolking, de bodem, water, fauna en flora, en waarin de mogelijk nadelige effecten van de ontzaveling op milieu en mens duidelijk worden onderzocht en beoordeeld.

(c) Op 30 april 1996 adviseert de OVAM ongunstig.

Ook in dit advies wordt er op gewezen dat een reeks gegevens in het aanvraagdossier ontbreken. In het advies leest men voorts :

"Overwegende echter dat dient gesteld te worden dat de zandwinningsinfrastructuur op fysische wijze het agrarisch milieu en het nabijgelegen natuurgebied en parkgebied steeds zal schaden; dat bovendien de toegangsweg (nl. de Vlierbeekstraat) tot de geplande zandontginning niet geschikt is voor zwaar vervoer (ca 3 m breed en slechts over een klein deel verhard) en gedeeltelijk door een landelijk woongebied loopt;

Overwegende dat derhalve het plaatselijk milieu en de directe omgeving door de fysische impact van de zandwinningsinfrastructuur op duidelijke wijze wordt geschaad; dat naar aard en omvang van de uitbatingsactiviteit een zandwinning wel degelijk milieuhinder (o.a. stofhinder, lawaaihinder, e.d.) met zich meebrengt en derhalve niet kan aanvaard worden in de onmiddellijke omgeving van het bestaand natuurgebied en parkgebied;

Gelet op de eerder genomen weigeringsbesluiten van de gemeente van 25.04.1994 en van de Bestendige Deputatie van 15.10.1992 om op het betreffende perceel een zandgroeve uit te baten".

(d) Op 3 mei 1996 adviseert AROHM eveneens ongunstig. In dat advies leest men :

“In overeenstemming met het Vlarem deel ik u mee dat het perceel waarop de aangevraagde inrichting zich bevindt volgens het gewestplan Aarschot-Diest, vastgesteld bij K.B. van 7 november 1978, gelegen is in een ontginningsgebied met nabestemming bosgebied.

Binnen een straal van 500 m bevindt zich :

- ten noorden : ontginningsgebied met nabestemming bosgebied, agrarisch gebied;
- ten zuiden : agrarisch gebied, parkgebied;
- ten oosten : ontginningsgebied met nabestemming bosgebied, woongebied met landelijk karakter, agrarisch gebied;
- ten westen : agrarisch gebied.

Er is geen Algemeen Plan van Aanleg. Er is geen Bijzonder Plan van Aanleg.

Een kopie van het gewestplan is bijgevoegd zodat u beschikt over de beschrijving van de bestemmingen zoals beschreven in art. 21 van het Vlarem.

De uitbating wordt gelet op de onverenigbaarheid met de plaatselijke goede ordening ongunstig geadviseerd. De toegang tot het terrein is zo goed als onmogelijk zonder dat de omgeving en toegangstraten een grotere dan de normaal te dragen burenhinder te verwerken krijgen (zie terzake ook de weigering van de Bestendige Deputatie van 1 december 1994 voor de bouw-aanvraag)".

(e) Op 13 juni 1996 adviseert de provinciale milieuvergunningscommissie, op basis van overwegingen die gelijklopend zijn aan deze in de aanhef van de bestreden beslissing, eveneens ongunstig.

1.7. Op 20 juni 1996 wordt het thans bestreden besluit genomen. Het willicht de beroepen in, heft het beroepen besluit op, en weigert de vergunning, voornamelijk op grond van de volgende motieven :

“Gestelde aanspraken in de beroepschriften :

- Vrees voor verkeersonveiligheid door toename van zwaar verkeer op niet uitgeruste, te smalle wegen zoals de Vlierbeekstraat, Wingestraat, Keiberg en het gevaarlijke kruispunt Vlierbeekstraat/Tiensesteenweg;
- De omvang van de gevraagde exploitatie stijgt;
- Vrees voor latere stortplaats;
- Bezorgdheid bij de buurtbewoners over de geplande nabestemming; het aangrenzend, reeds ontgonnen perceel is nog steeds niet in zijn oorspronkelijke staat hersteld;
- Er werden reeds 2 vergunningsaanvragen voor zandwinning op hetzelfde perceel geweigerd door het schepencollege van Lubbeek en de bestendige deputatie;
- Een op het gewestplan aangegeven ontginningsgebied dient niet noodzakelijk ontgonnen te worden;
- Vrees voor lawaai-, stof-, modder- en trillingshinder en beschadiging van eigendommen;
- Ligging op 100 meter van eerste bewoning;
- Onherstelbare schade aan de natuur en verstoring van het ecologisch evenwicht; een aantasting van het leefklimaat voor de omwonenden;
- Vrees voor beschadiging van de recreatie- en landschapswaarde van het gebied blijft bestaan;
- Afwezigheid van economische motieven;
- De adviezen van de intergemeentelijke milieudienst waren negatief, enkel het advies van het Bestuur Natuurlijke Rijkdommen en Energie was gunstig, maar dit was een puur technische en cijfermatig advies dat zich beperkte tot het ontginningsgebeuren in situ zelf;

Dhr. SPRUYT, beroepindiener werd gehoord door de PMVC :

In hoofdzaak worden de aanspraken van het beroepschrift herhaald. Het betreft samengevat :

- In het verleden werd op deze plaats herhaaldelijk vergunning geweigerd (door het CBS en door de BD), voor het uitbaten van een zandwinning.

De argumenten voor de weigering betroffen telkens verkeershinder, schade aan het leefmilieu, overlast voor de omwonenden en aantasting van de recreatieve functie van het gebied.

Met de huidige vergunning wijkt het CBS van dit standpunt af, in feite met zwakke argumenten want de toestand ter plaatse is niet veranderd.

- In de weigeringsbeslissing van 15 oktober 1992 (aan de N.V. PUTTEVILS) stelde de bestendige deputatie nog dat het gebied voldoende waardevol is om in aanmerking te komen voor natuurontwikkeling;

Evaluatie van deze aanspraken en van de beroepschriften :

- de Vlierbeekstraat is inderdaad vrij smal (3-4 m) en slechts over een klein deel verhard en niet geschikt voor zwaar vervoer, zodat schade aan het wegdek kan optreden. De weg helt daarenboven vrij sterk wat gevaarlijke situaties in bochten veroorzaakt;
- de vrachtwagen(s) rijdt bovendien vlak naast de 3 woningen in de Vlierbeekstraat, zodat geluid storend kan zijn. Daar er echter maar enkele vrachtwagens zand per dag zullen afgevoerd worden is deze hinder eerder beperkt te noemen;

- de Tiensesteenweg in de dorpskern van Binkom is volledig heringericht, maar de onveilige verkeerssituatie is nog steeds reëel;
- de bezwaren met betrekking tot hinder van de zandontginning, de onherstelbare schade aan de natuur en omgeving, de verstoring van het ecologisch evenwicht en de mogelijke nadelige effecten van de ontzaveling op milieu en mens moeten onderzocht en beoordeeld worden in een omstandig milieuraapport;
- de bezwaren met betrekking tot de recreatieve functie langs de Vlierbeekstraat hebben op zich minder te maken met onderhavige vergunningsaanvraag;
- voor het totale ontginningsgebied is inderdaad nog steeds geen nabestemmingsplan opgesteld;
- de omvang van de gevraagde exploitatie (17.600 ton) ten opzichte van de vergunningsaanvraag die de heer GILIS indiende op 29.03/1994 (52.800 ton) is gedaald; de eerste vergunningsaanvraag (1991 - N.V. PUTTEVILS) voor de uitbating van een zandgroeve op hetzelfde perceel had betrekking op een exploitatie van circa 1.000 ton per jaar;
- het storten of opvullen van de groeve met inert afval moet het voorwerp uitmaken van (een) aparte milieuvergunning en is geenszins gegarandeerd;

Overwegende dat de gevraagde zandgroeve gelegen is in ontginningsgebied met nabestemming bosgebied; dat de toegang tot het terrein zo goed als onmogelijk is zonder dat de omgeving en toegangstraten een grotere dan de normaal te dragen burenhinder te verwerken krijgen; dat de uitbating derhalve onverenigbaar is met de goede plaatselijke ordening;

Overwegende dat het nog te ontginnen terrein momenteel in gebruik is als landbouwgrond; dat het de bedoeling van de exploitant is dat de ontzaveling droog zou gebeuren tot op een diepte van ongeveer 8 meter om maximaal 17.600 ton vulzand per jaar of circa 11.000 m³ te ontginnen voor eigen gebruik; dat, rekening houdend met de oppervlakte van het terrein en een gemiddelde afvoer van 5 à 6 camions per dag, de zandontginning circa 10 jaar in beslag zal nemen;

Overwegende dat het aanvraagdossier onvolledig is en geen essentiële geologische gegevens (samenstelling ondergrond en hydrogeologische toestand) verstrekt worden; dat precieze informatie over de wijze van afgraving en afvoer, de volgorde (fasering) van ontzanding, de opvulling van de groeve teneinde de nabestemming te realiseren, ontbreken; dat een beschrijving van de beoogde maatregelen om belangrijke nadelige milieu-effecten te vermijden, te beperken en zo mogelijk te verhelpen evenmin in het aanvraagdossier zijn gevoegd; dat bijgevolg om die redenen de impact op milieu, mens en omgeving niet op een gefundeerde wijze kunnen worden onderzocht;

Overwegende dat krachtens artikel 3, sub 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23.03.1989 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen voor 'uitgravingen van de industriële winning van zanden, met een totale voor winning bestemde oppervlakte van meer dan 10 ha' een MER-rapport dient opgesteld;

Overwegende dat de totale oppervlakte van het aangegeven ontginningsgebied op het gewestplan op de grens van 10 ha ligt en bijgevolg 'MER-plichtig' zou kunnen zijn; dat hierover uitsluitsel dient gegeven te worden door een beëdigd landmeter; dat, gelet op het reeds vergunde en ontgonnen gedeelte, de totale nog voor winning bestemde oppervlakte circa 7 ha bedraagt;

Overwegende dat de impactbepaling op het leefmilieu en omgeving niet mag beperkt blijven tot het aangevraagde kadastraal perceel 8f (met een oppervlakte van 88,8 a); dat de cumulatieve effecten van de nog te ontginnen verschillende percelen, gelegen in het ontginningsgebied, ook op langere termijn moeten kunnen ingeschat worden;

Overwegende dat bovendien de opportuniteit om nieuwe ontginningsgebieden aan te snijden alleszins moet blijken uit een omstandig rapport ook wanneer de activiteit niet MER-plichtig zou zijn, opgesteld door erkende deskundige(n), waarin ten minste een beschrijving van de zandwinningsinfrastructuur, een beschrijving van de belangrijkste milieueffecten van het totale ontginningsgebied op het landschap, de bevolking, de bodem, water, fauna en flora, en waarin de mogelijke nadelige effecten van de ontzaveling op milieu en mens duidelijk worden onderzocht en beoordeeld;

Overwegende dat bij gebreke van een dergelijk rapport het niet mogelijk is de effecten op het milieu, de natuur en de omgeving te evalueren;

Overwegende dat het Bestuur Natuurlijke Rijkdommen en Energie een minderheidsstandpunt handhaaft; dat dit bestuur het standpunt handhaaft dat een zandgroeve moet kunnen uitgebaat worden in een ontginningsgebied”;

2. Ontvankelijkheid van het beroep

Overwegende dat de eerste twee tussenkomende partijen ter terechtzitting poneren dat er mogelijk “problemen” zijn m.b.t. de inschrijving in het handelsregister van de verzoeker; dat een dergelijke vage, niet gemotiveerde, opmerking niet als een exceptie kan worden beschouwd en derhalve niet moet worden beantwoord ;

3. Gegrondheid van het beroep

3.1.1.1. Overwegende dat het eerste middel in het verzoekschrift als volgt wordt uiteengezet :

“1. Eerste middel, afgeleid uit de schending van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I) en meer bepaald het artikel 5 §2, 11° en 14°;

doordat het aangevochten besluit stelt dat het dossier van de vergunningsaanvraag onvolledig zou zijn daar essentiële gegevens ontbreken, in het bijzonder een studie m.b.t. de hydrogeologische toestand van de bodem en verder de nodige stukken aan de hand waarvan enerzijds de mogelijke nadelige effecten op mens en milieu kunnen worden beoordeeld en anderzijds een

beschrijving van de beoogde maatregelen om belangrijke nadelige milieu-effecten te vermijden, te beperken en zo mogelijk te verhelpen;

terwijl - enerzijds, uit de door de gemeente Lubbeek afgeleverde vergunning zelf blijkt dat alle voor de beoogde exploitatie relevante en zinvolle maatregelen zijn genomen om de impact op mens, milieu en omgeving te beperken en dat wat betreft de nabestemming zelfs uitdrukkelijk de stelselmatige opvulling van de put wordt opgelegd, met gewone grond òf met materialen die door de Afdeling Natuurlijke Rijkdommen geschikter zou worden geacht; dat bovendien de Bestendige Deputatie op geen enkele manier aangeeft welke bijkomende gegevens nog deel zouden moeten uitmaken van het dossier.

- anderzijds de verplichting om een hydrogeologische studie te voegen bij de vergunningsaanvraag, slechts van toepassing is wanneer de aanvraag een stortplaats of opslagplaats voor afvalstoffen betreft (art. 5 §2, 14°), wat in casu niet het geval is;

zodat het aangevochten besluit de genoemde bepalingen schendt door op schijnbaar willekeurige wijze voorwaarden op te leggen welke door de wetgever niet zijn voorzien, hetgeen niet behoort tot de bevoegdheid van de Bestendige Deputatie”;

3.1.1.2. Overwegende dat de repliek van de verwerende partij in haar memorie van antwoord als volgt kan worden samengevat :

De verzoeker gaat er ten onrechte van uit dat enkel een hydrogeologische studie mag gevraagd worden wanneer het gaat om een stortplaats of een opslagplaats voor afvalstoffen.

Het door verzoekers aangehaalde artikel voorziet dat een “voorstel van werkplan” dient te worden opgesteld (uiteraard op basis van de resultaten van een bij te voegen hydrogeologische studie, een opmetingsplan, enz.).

Het bestreden besluit deed niets anders dan vaststellen dat er geen essentiële geologische gegevens verstrekt werden, terwijl eveneens precieze informatie ontbrak over de wijze van afgraving en afvoer, de volgorde van ontzanding en de opvulling van de groeven teneinde de nabestemming te realiseren;

3.1.1.3. Overwegende dat in de drie verzoekschriften tot tussenkomst, kort samengevat, wordt betoogd dat de door het college van burgemeester en schepenen opgelegde maatregelen bij het verlenen van de vergunning van 21 februari 1996 niet stroken met de werkelijkheid of een bedrieglijke of vertekende voorstelling van zaken inhouden; dat, ten tweede, wordt aangevoerd dat, gezien het ontzanden wel degelijk het openen van een stortplaats impliceert, er een verplichting bestaat een

hydrogeologische studie bij de aanvraag te voegen ; dat, ten derde wordt gesteld dat de omschrijving “gewone grond en andere inerte materialen”, die aan te treffen is in de in eerste aanleg genomen beslissing, bijzonder vaag is, zodat het voor de hand ligt dat er in het bestreden besluit op gewezen wordt dat precieze informatie over de opvulling van de groeve teneinde de nabestemming te realiseren, ontbreekt;

3.1.1.4. Overwegende dat de derde tussenkomende partij in haar toelichtende memorie nog laat gelden hetgeen volgt :

“De vergunningsaanvraag van Dhr. GILIS werd ingediend bij het college van burgemeester en schepenen van Lubbeek dd. 24 november 1995. Daarbij werd gebruik gemaakt van het model van milieuvergunningsaanvraag van bijlage 4 van het B. Vl. R. 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I). De aanvrager heeft dus een verkeerd aanvraagformulier gebruikt, aangezien bij B. Vl. R. 1 juni 1995 wijzigingen werden aangebracht aan dit aanvraagformulier en in het bijzonder aan punt E ‘preventieve maatregelen’. Dit punt E (zie bijlage) geeft nu een opsomming van vijf punten die de exploitant moet invullen om aan te geven op welke wijze hij op basis van de best beschikbare techniek verschillende vormen van hinder wenst te voorkomen of te beperken. Deze wijziging van het aanvraagformulier had dus duidelijk tot doel ervoor te zorgen dat de aanvragen van milieuvergunning voldoende gestaafd zouden zijn met de nodige informatie. Dhr.GILIS heeft dit niet alleen nagelaten, hij heeft bovendien een verkeerd aanvraagformulier ingediend.

Onder punt e) van ‘E. Preventieve voorzieningen’ van het nieuwe aanvraagformulier dient de exploitant aan te geven welke maatregelen hij zal treffen om te voldoen aan de algemene en sectorale milieuvoorwaarden die van toepassing zijn op zijn inrichting. Hoofdstuk 5.18 ‘Groeven en Graverijen’ van het B. Vl. R. 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne legt in de artikels 5.18.1.1 tot en met 5.18.2.2. aan de exploitant op om ondermeer een werkplan op te stellen (art. 5.18.1.2. §1 en 2 Vlarem II), in dewelke informatie moet worden gegeven over de plaats van de ontgronding, de faseringen, de eindbestemming, het al dan niet veranderen van de grondwatertafel en verder ook ondermeer de maatregelen die zullen genomen worden om hinder voor de omgeving te beperken en/of te voorkomen (artikel 5.18.1.2. §3 Vlarem II).

Vanzelfsprekend diende de exploitant op het ogenblik van de vergunningsaanvraag nog geen volledig werkplan bij de aanvraag bij te voegen, aangezien dit pas binnen de drie maanden na de betekening van de vergunning ter goedkeuring moet worden voorgelegd. Dit belet echter niet dat de exploitant met betrekking tot deze punten van hoofdstuk 5.18 Vlarem II reeds de nodige informatie had moeten verstrekken bij zijn vergunningsaanvraag omdat punt e) van ‘E. Preventieve maatregelen’ er expliciet naar vraagt. Het feit dat de Bestendige Deputatie om die reden het aanvraagdossier als onvolledig

beschouwd is dan ook niet meer dan terecht. Het middel is bijgevolg ongegrond”;

3.1.1.5. Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie nog aanvoert dat het niet de bedoeling van de wetgever kan zijn om op het vlak van de vergunningsaanvraag “alles open te laten” en een principiële vergunning toe te staan;

3.1.2. Overwegende dat de bovenvermelde argumenten als volgt worden beoordeeld :

3.1.2.1. Het weigeringsmotief dat in het middel wordt op de korrel genomen is als volgt verwoord in het bestreden besluit :

Overwegende dat het aanvraagdossier onvolledig is en geen essentiële geologische gegevens (samenstelling ondergrond en hydrogeologische toestand) verstrekt worden; dat precieze informatie over de wijze van afgraving en afvoer, de volgorde (fasering) van ontzanding, de opvulling van de groeve teneinde de nabestemming te realiseren, ontbreken; dat een beschrijving van de beoogde maatregelen om belangrijke nadelige milieu-effecten te vermijden, te beperken en zo mogelijk te verhelpen evenmin in het aanvraagdossier zijn gevoegd; dat bijgevolg om die redenen de impact op milieu, mens en omgeving niet op een gefundeerde wijze kunnen worden onderzocht;

3.1.2.2. Artikel 5, § 2, § 3, en § 4, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem 1) regelt de inhoud van de vergunningsaanvraag.

Artikel 5, § 2, 11°, schreef ten tijde van het nemen van het bestreden besluit voor dat het aanvraagdossier moest omvatten :

“11° de op basis van de beste beschikbare techniek voorziene maatregelen en/of installaties om :

- het verbruik van energie, water, grondstoffen en hulpstoffen te beperken;
- de gasvormige effluenten, afvalstoffen en afvalwaters te voorkomen, te herbruiken en/of te beperken;
- de hinder door lawaai, trillingen en stralingen te voorkomen en/of te beperken;
- lucht-, bodem- en waterverontreiniging alsmede het gevaar voor de mens buiten de inrichting en het leefmilieu te voorkomen en/of te beperken;
- te voldoen aan de algemene en sectorale milieuvoorwaarden die van toepassing zijn op de inrichting;”.

Deze laatste bepaling legt dus niet expliciet op dat de concrete gegevens die door het bestreden besluit worden geëist, als zodanig worden opgegeven bij de vergunningsaanvraag.

Bijzonderlijk schrijven de voormelde bepalingen niet voor dat bij de aanvraag voor een zandwinning een geologische of hydrogeologische studie moet worden gevoegd, daar waar dergelijke studies expliciet wel kunnen worden vereist, luidens artikel 5, § 2, 14°, voor stortplaatsen. In casu wordt geen stortvergunning aangevraagd.

In de hierboven geciteerde overweging wordt ook niet gesteld dat de aanvraag niet voldoet aan de bedoelde Vlarem 1-bepaling.

Nochtans zou mogen worden verwacht dat het bestreden besluit, wanneer het oordeelt dat het aanvraagdossier onvolledig is, dit expliciet relateert aan het meervermelde Vlarem 1-voorschrift en dat precies wordt gemotiveerd welke van de in de bewuste bepaling voorgeschreven te voorziene maatregelen en/of installaties precies ontbreken in het dossier.

3.1.2.3. De bovenstaande vaststellingen klemmen des te meer nu een zandwinning van minder dan 1 ha met één gedempte wiellader van 135 pk een relatief eenvoudige activiteit is waarvan het impact op mens en leefmilieu aan de bevoegde overheden moet bekend zijn.

Hieruit, en uit de in het feitenrelaas vermelde gegevens die de aanvrager heeft verstrekt, blijkt dat bij de aanvraag niet “alles opengelaten is”, maar dat de overheid over heel wat gegevens beschikte, zeker gelet op de aard en de omvang van de uitbating.

3.1.2.4. Bovendien moet in dit verband ook nog rekening gehouden worden met het feit dat de afdeling 5.18 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem 2) (groeven en graverijen) een aantal maatregelen voorschrijft ter beperking van de hinder en de risico's, die hoe dan ook door de exploitant moeten genomen worden en met het door artikel 5.18.1.2 van Vlarem 2 voorgeschreven werkplan en voortgangsrapport.

Artikel 5.18.1.2 van Vlarem 2 bepaalt :

“Art. 5.18.1.2. Werkplan en voortgangsrapport

§ 1. De ontginning dient uitgevoerd overeenkomstig een goedgekeurd werkplan. Dit werkplan wordt opgesteld in functie van de nabestemming en moet ten minste de volgende aspecten behandelen :

1° de plaats waar de ontgroning wordt uitgevoerd met dien verstande dat de ontgroning op niet meer dan één plaats tegelijk mag uitgevoerd worden, tenzij in een goedgekeurd werkplan meerdere gelijktijdige ontginningsplannen werden aangewezen om te komen tot de juiste grondstoffenmengeling die voor de bedrijfsvoering noodzakelijk is;

2° de volgorde van de ontgroningen (fasering) en de maximale oppervlakte van de groeve die op een bepaald ogenblik onafgewerkt mag zijn;

3° het gebruik van teelaarde, dekgronden en andere lagen bij de ontgroning met eventueel de eindbestemming van deze gronden;

4° het al of niet veranderen van de grondwatertafel; met vermelding in bevestigend geval van :

- het aantal en de plaats van de peilputten in de omgeving;
- de mogelijkheid tot hervoeding;
- de maximale grondwatertafelverandering;
- het lozingspunt van de opgepompte hoeveelheden water.

§ 2. Het in § 1 bedoelde werkplan dient binnen de drie maanden na de betekening van de vergunning ter goedkeuring voorgelegd aan de Afdeling Milieu-inspectie alsmede aan de Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie.

De ontginningswerken die het voorwerp van de vergunning uitmaken mogen slechts worden aangevat na de goedkeuring van het werkplan zowel door de Afdeling Milieu-inspectie als door de Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie.

§ 3. Ten laatste op 31 maart van elk jaar dat de vergunningstermijn omvat, bezorgt de exploitant aan de Afdeling Milieu-inspectie alsmede aan de Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie een voortgangsrapport betreffende de exploitatie in het voorbije kalenderjaar dat ten minste de volgende gegevens bevat :

1° de ontgonnen hoeveelheden met aanduiding op plan van de ontgonnen oppervlakten;

2° de beschrijving van de getroffen maatregelen om de hinder voor de omgeving te voorkomen en/of te beperken;

3° de beschrijving van de getroffen maatregelen om de reglementaire voorschriften andere dan deze bedoeld sub 2° na te leven”.

Artikel 5.18.3.1. van het Vlarem 2 heeft betrekking op de verwezenlijking van de nabestemming :

“Art. 5.18.3.1. § 1. De voorschriften inzake nabestemming van de ontginningszone, aangegeven op het gewestplan, het ontwerp-gewestplan of enig ander van toepassing zijnd goedgekeurd plan van aanleg, dienen stipt gevolgd.

§ 2. De afwerking van de ontgroning geschiedt volgens een nabestemmingsplan, dat nauwkeurig de toestand beschrijft waarin de percelen, waarvoor een vergunning tot ontgroning is verleend, na ontgroning zullen worden afgewerkt.

§ 3. Het in § 2 bedoelde werkplan dient binnen de drie maanden na de betekening van de vergunning ter goedkeuring voorgelegd aan de Afdeling Milieu-inspectie alsmede aan de Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie”.

Uit die bepalingen blijkt dat zowel voor de ontginning als voor de realisatie van de nabestemming werkplannen moeten worden opgesteld, weze het nadat de vergunning is verleend.

Het werkplan dient aandacht te besteden aan de hydrogeologische aspecten van de ontginning, en de voortgangsplannen moeten een beschrijving geven van de getroffen maatregelen om de hinder voor de omgeving te voorkomen en/of te beperken.

Dit alles impliceert dat “de precieze informatie over de wijze van afgraving en afvoer, de volgorde (fasering) van ontzanding, de opvulling van de groeve teneinde de nabestemming te realiseren”, waarnaar het bestreden besluit verwijst, krachtens de voormelde Vlarem 2-bepalingen moet gegeven worden in de bedoelde rapporten.

3.1.2.5. Uit het bovenstaande volgt dat het middel gegrond is;

3.2.1.1. Overwegende dat het tweede middel als volgt is geformuleerd :

“Tweede middel, afgeleid uit de schending van het Besluit van de Vlaamse Executieve van 23 maart 1989, houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen;

doordat de Bestendige Deputatie in haar overwegingen stelt dat in deze een MER dient te worden opgesteld in toepassing genoemd Besluit, daar de totale oppervlakte van het op het Gewestplan voorziene ontginningsgebied ‘op de grens van 10 ha’ ligt;

terwijl de vergunningsaanvraag slechts betrekking heeft op een perceel met een oppervlakte van 88a 80ca dat zich bevindt in een ontginningsgebied dat luidens de door de gemeente afgeleverde vergunning een oppervlakte van ongeveer 9ha voorziet, zodat noch het perceel noch het volledige gebied de door het genoemde Besluit vereiste oppervlakte van meer dan 10ha beslaat. Deze grens werd door de Executieve overduidelijk als een ondergrens voorzien teneinde de zeer zware verplichting van het opstellen van een MER slechts voor te behouden aan die uitbatingen die omwille van hun grote omvang een ernstige impact kunnen hebben, wat in casu overduidelijk niet het geval is.

Bovendien spreekt artikel 3 sub 10 van het Besluit even duidelijk over ‘uitgravingen, groeven en graverijen’ en niet over bestemmingen op het Gewestplan, zodat de toepassing van deze bepaling op een vergunningsaanvraag die slaat op een oppervlakte van minder dan één hectare, louter omwille van het feit dat zij deel uitmaakt van een groter gebied, disproportioneel en in strijd met de betrokken bepaling te noemen is, te meer daar niets erop wijst dat verzoeker in de toekomst ook de rest van het gebied zou wensen te ontginnen;

zodat de toepassing van art. 3 sub 10 van genoemd Besluit, teneinde aan verzoeker de verplichting tot het opstellen van een MER op te leggen, overduidelijk in strijd is met dit Besluit”;

3.2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord repliceert dat het bestreden besluit niet de verplichting inhoudt een MER op te stellen, en dat men aan de MER-plicht niet kan ontsnappen door verschillende vergunningen aan te vragen;

3.2.1.3. Overwegende dat de verzoeker in zijn memorie van wederantwoord betoogt dat de verwerende partij zich wel degelijk heeft gesteund op de MER-plicht om de vergunning te weigeren, en dat uit niets blijkt dat hij de bedoeling heeft een vergunning “in schijfjes” aan te vragen;

3.2.1.4. Overwegende dat de tussenkomende partijen in hun verzoekschriften tot tussenkomst ook aanvoeren dat de verwerende partij niet stelt dat een MER noodzakelijk is; dat zij tevens betogen dat het betrokken perceel met de rest van het ontginningsgebied één geheel vormt;

3.2.1.5. Overwegende dat de derde tussenkomende partij in haar toelichtende memorie nog doet gelden dat bij de toepassing van artikel 3, 10°, van het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1989 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen (het MER-besluit) de krachtens het gewestplan beschikbare oppervlakte en niet de oppervlakte van het betrokken perceel als criterium geldt;

3.2.2. Overwegende dat de bovenstaande argumenten als volgt worden beoordeeld :

Het desbetreffende weigeringsmotief is als volgt verwoord in het bestreden besluit :

“Overwegende dat krachtens artikel 3, sub 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23.03.1989 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen voor ‘uitgravingen van de industriële winning van zanden, met een totale voor winning bestemde oppervlakte van meer dan 10 ha’ een MER-rapport dient opgesteld;

Overwegende dat de totale oppervlakte van het aangegeven ontginningsgebied op het gewestplan op de grens van 10 ha ligt en bijgevolg ‘MER-plichtig’ zou kunnen zijn; dat hierover uitsluitel dient gegeven te worden door een beëdigd landmeter; dat, gelet op het reeds vergunde en ontgonnen gedeelte, de totale nog voor winning bestemde oppervlakte circa 7 ha bedraagt”;

Die overwegingen kunnen alleen zo worden begrepen dat nog niet wordt opgelegd dat een MER wordt opgesteld, maar dat dit wel het geval zou zijn indien de totale oppervlakte van het gebied dat door het gewestplan tot ontginningsgebied wordt bestemd, meer dan 10 ha zou beslaan. Over die oppervlakte zou uitsluitel moeten gegeven worden door een beëdigd landmeter. De ontstentenis van dergelijk opmetingsverslag wordt klaarblijkelijk als één der weigeringsmotieven gehanteerd.

Artikel 3, 10°, van het MER-besluit legt nergens op dat het bedoelde opmetingsplan bij de aanvraag zou worden gevoegd.

Overigens is de overheid veel beter dan de aanvrager geplaast om de oppervlakte van een op het gewestplan als ontginningsgebied ingekleurde zone te berekenen.

Het advies van de afdeling natuurlijke rijkdommen heeft de oppervlakte van het gebied trouwens op circa 9 ha bepaald.

Alleen al om die redenen is het middel gegrond;

3.3.1.1. Overwegende dat de verzoeker als derde middel aanvoert :

“Derde middel, eveneens afgeleid uit de schending van het Besluit van de Vlaamse Executieve van 23 maart 1989, houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen;

doordat het bestreden Besluit mede is gebaseerd op de overweging dat alleszins een omstandig deskundig rapport de opportuniteit van de ontginning dient aan te tonen, o.m. op het vlak van de milieu-effecten en de gevolgen van de ontzaveling op de mens en dat het bij gebreke aan een dergelijk rapport niet mogelijk is deze effecten te beoordelen;

terwijl het Besluit van 23 maart 1989 de MER-plicht voor de aangevraagde vorm van exploitatie duidelijk beperkt tot exploitaties die een bepaalde omvang overschrijden. Dat deze drempel duidelijk en ondubbelzinnig is aangegeven in het Besluit, zodat het, vooral gezien de zware lasten die het opstellen van een MER inhoudt, niet aan de Bestendige Deputatie toekomt om deze verplichting op enigerlei wijze uit te breiden tot exploitaties die door het Besluit verder vrijgesteld. Bovendien moet worden vastgesteld dat het aangevochten Besluit op geen enkele wijze concreet aangeeft waaruit deze studie zou moeten bestaan en welke concrete gegevens zij moet aandragen;

zodat de overweging dat aan het dossier een dergelijke studie moet worden toegevoegd een duidelijke schending van genoemd Besluit inhoudt en manifest de bevoegdheid van de Bestendige Deputatie overschrijdt”;

3.3.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord repliceert dat het bestreden besluit geen MER eist, doch er terecht van uitgaat dat het aanvraagdossier onvolledig is; dat zij voorts stelt dat het bestreden besluit wel degelijk aangeeft welke concrete elementen ontbreken;

3.3.1.3. Overwegende dat de verzoeker in zijn memorie van wederantwoord betoogt dat formeel geen MER vereist wordt, doch dat de gevraagde informatie zo goed als identiek is aan die welke in een MER moet worden vermeld, zodat een vermomd MER wordt geëist;

3.3.1.4. Overwegende dat in de verzoekschriften tot tussenkomst in essentie het volgende wordt aangevoerd :

In het bestreden besluit wordt niet gesteld dat er een MER moet ingediend worden, doch enkel dat de zandwinning ernstige repercussies heeft, en maar kan doorgevoerd worden na een deskundige studie.

Het eisen van een dergelijk rapport is volkomen in éénklank met de geest van Vlarem dat toch vóór alles een hinderwetgeving beoogt te zijn. Dit wordt ook in de hand gewerkt door de vele gefundeerde negatieve adviezen die tussen 1991 en 1996 zijn geformuleerd omtrent het ontginningsgebied en het geviseerde perceel.

De bestendige deputatie geeft vrij concreet aan wat in de bedoelde studie moet worden onderzocht;

3.3.2. Overwegende dat de desbetreffende argumenten als volgt worden beoordeeld :

3.3.2.1. Het bekritiseerde weigeringsmotief is het volgende :

“Overwegende dat de impactbepaling op het leefmilieu en omgeving niet mag beperkt blijven tot het aangevraagde kadastraal perceel 8f (met een oppervlakte van 88,8 a); dat de cumulatieve effecten van de nog te ontginnen verschillende percelen, gelegen in het ontginningsgebied, ook op langere termijn moeten kunnen ingeschat worden.

Overwegende dat bovendien de opportuniteit om nieuwe ontginningsgebieden aan te snijden alleszins moet blijken uit een omstandig rapport ook wanneer de activiteit niet MER-plichtig zou zijn, opgesteld door erkende deskundige(n), waarin ten minste een beschrijving van de zandwinningsinfrastructuur, een beschrijving van de belangrijkste milieueffecten van het totale ontginningsgebied op het landschap, de bodem, water, fauna en flora, en waarin de mogelijke nadelige effecten van de ontzaveling op milieu en mens duidelijk worden onderzocht en beoordeeld;

Overwegende dat bij gebreke van een dergelijk rapport het niet mogelijk is de effecten op het milieu, de natuur en de omgeving te evalueren”;

In het raam van de evaluatie van de aanspraken en bezwaren van de beroepschriften wordt vermeld :

“de bezwaren met betrekking tot hinder van de zandontginning, de onherstelbare schade aan de natuur en omgeving, de verstoring van het ecologisch evenwicht en de mogelijke nadelige effecten van de ontzaveling op milieu en mens moeten onderzocht worden in een omstandig milieuraapport”.

3.3.2.2. Uit het bovenstaande blijkt dat de verwerende partij inderdaad geen MER in de formele zin van het woord eist.

Desalniettemin verlangt zij een “omstandig milieuraapport” waarin “de belangrijkste milieueffecten” van het “totale ontginningsgebied op het landschap, de bevolking, de bodem, water, fauna en flora, en (...) de mogelijke nadelige effecten van de ontzaveling op milieu en mens duidelijk worden onderzocht en beoordeeld”. Bovendien moet dit rapport worden opgesteld door een of meerdere erkende deskundigen.

Het verschil met een MER in de formele zin is wel zéér subtiel.

3.3.2.3. Mede uit de bespreking van het eerste middel blijkt dat hier veel meer wordt gevraagd dan hetgeen door artikel 5 van Vlarem I van de bedoelde aanvraag wordt geëist.

Bovendien moet die informatie worden opgenomen in een rapport dat is opgesteld door een MER-deskundige en loopt ze grotendeels gelijk met de informatie bedoeld in artikel 4, 3°, van het MER-besluit.

3.3.2.4. Uit het voorgaande blijkt dat het middel gegrond is;

3.4.1.1. Overwegende dat het vierde middel als volgt luidt :

“Vierde middel, afgeleid uit de schending van Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I);

doordat het aangevochten besluit overweegt dat de aangevraagde uitbating niet verenigbaar is met de goede plaatselijke ordening, omwille van de moeilijke toegang;

terwijl de beoordeling van de verenigbaarheid met de goede plaatselijke ordening het voorwerp uitmaakt van de procedure in het kader van de eveneens aan te vragen bouwvergunning, waaraan luidens Vlarem I de milieuvergunning gekoppeld is, bijgevolg de goede plaatselijke ordening niet een criterium is dat

in aanmerking komt om een exploitatievergunning al dan niet te weigeren. Bovendien moet de stelling dat de toegang tot het terrein zo goed als onmogelijk is in hoge mate genuanceerd worden, wetende dat enerzijds in het betrokken gebied en langs de genoemde weg al sedert 1971 zandwinning werd geëxploiteerd, anderzijds de door de gemeente afgeleverde vergunning duidelijke voorwaarden oplegde inzake het onderhoud en de herstelling van de weg, zodat de overweging hoe dan ook grond mist zodat het aangevochten besluit ook op dit punt strijdig is met de toepasselijke bepalingen”;

3.4.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord verwijst naar artikel 25 van Vlarem 1 dat impliceert dat de verenigbaarheid van de inrichting met de omgeving en de goede plaatselijke ordening een vergunningscriterium uitmaken;

3.4.1.3. Overwegende dat in de verzoekschriften tot tussenkomst het volgende wordt betoogd :

De bestendige deputatie geeft een bredere betekenis aan de term “goede plaatselijke ordening” door hem in verband te brengen met een grotere dan normaal te dragen burenhinder voor de omgeving.

Het gaat om meer dan alleen maar een moeilijke toegang.

Het betreft de overlast voor de buurt, de verstoring van het leefklimaat, de beschadiging van eigendommen en ook de grote verkeersproblemen, elementen die allen te samen een milieuhinder vormen die, zo werd in 1991 reeds gesteld, in het geval van de Vlierbeekstraat té zwaar is.

In het verzoekschrift worden de te verwachten moeilijkheden erg lichtzinnig afgedaan. De talrijke weigeringen en negatieve adviezen van de bevoegde instanties van 1991 tot 1996 bewijzen dat de bezwaren en beroepen van de omwonenden geenszins overdreven zijn. Het feit dat de buurt 20 jaar lang de overlast verdragen heeft is nog geen argument om de overlast de volgende 10 jaar in stand te houden. De voorwaarden die de gemeente wil opleggen zijn een maat voor niets;

3.4.1.4. Overwegende dat in de toelichtende memorie van de eerste twee tussenkomende partijen erop wordt gewezen dat de verzoeker niet weerlegt dat de toegang tot het terrein zo goed als onmogelijk is zonder overlast voor de omgeving;

3.4.1.5. Overwegende dat de derde tussenkomende partij in haar toelichtende memorie eveneens verwijst naar artikel 25 van Vlarem 1;

3.4.2. Overwegende dat deze argumenten als volgt worden ontmoet :

3.4.2.1. Het betrokken weigeringsmotief luidt :

“Overwegende dat de gevraagde zandgroeve gelegen is in ontginningsgebied met nabestemming bosgebied; dat de toegang tot het terrein zo goed als onmogelijk is zonder dat de omgeving en toegangstraten een grotere dan normaal te dragen burenhinder te verwerken krijgen; dat de uitbating derhalve onverenigbaar is met de goede plaatselijke ordening”.

De desbetreffende bezwaren geuit in de beroepsschriften worden als volgt geëvalueerd :

“- de Vlierbeekstraat is inderdaad vrij smal (3-4m) en slechts over een klein deel verhard en niet geschikt voor zwaar vervoer, zodat schade aan het wegdek kan optreden. De weg helt daarenboven vrij sterk wat gevaarlijke situaties in bochten veroorzaakt;

- de vrachtwagen(s) rijdt bovendien vlak naast de 3 woningen in de Vlierbeekstraat, zodat geluid storend kan zijn. Daar er echter maar enkele vrachtwagens zand per dag zullen afgevoerd worden is deze hinder eerder beperkt te noemen;

- de Tiensesteenweg in de dorpskern van Binkom is volledig heringericht, maar de onveilige verkeerssituatie is nog steeds reeël”.

De aanvraag wordt aldus onverenigbaar geacht met de goede plaatselijke ordening.

3.4.2.2. Artikel 21, § 2, 2°, van Vlarem I bepaalt dat het advies van het bestuur ruimtelijke ordening volgende gegevens bevat :

“een gemotiveerde beoordeling van de verenigbaarheid van de inrichting waarvoor een vergunning wordt gevraagd met de omgeving en de goede plaatselijke ruimtelijke ordening”.

Luidens artikel 25, 2°, van Vlarem I dient het advies van de provinciale milieuvergunningscommissie te omvatten :

“een gemotiveerde beoordeling van de verenigbaarheid van de inrichting, waarvoor een vergunning wordt gevraagd, met de omgeving en de goede plaatselijke ruimtelijke ordening”.

Uit deze bepalingen blijkt dat een milieuvergunning kan worden geweigerd indien geoordeeld wordt dat zij onverenigbaar is met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening.

3.4.2.3. De verzoeker betwist als zodanig niet dat de Vlierbeekstraat vrij smal is, slechts over een klein gedeelte verhard is en vrij sterk helt.

Hij betwist ook niet dat de vrachtwagens vlak naast drie woningen in deze straat zullen rijden. In die omstandigheden is het motief van de onverenigbaarheid met de goede plaatselijke ordening dan ook niet onjuist of kennelijk onredelijk.

Ook indien reeds sedert 1971 op de betrokken locatie een zandwinning wordt geëxploiteerd, en daarbij de Vlierbeekstraat als toegangsweg werd gebruikt, kan die toegangsweg ongeschikt zijn en problemen stellen op het vlak van de goede plaatselijke ordening.

Bovendien kunnen de opvattingen over een goede plaatselijke ordening in de loop van 25 jaar grondig evolueren.

Dat de gemeente bijzondere exploitatievoorwaarden oplegde inzake de toegangsweg betekent niet dat de verwerende partij niet van oordeel zou kunnen zijn dat de toegangsweg ongeschikt is en dat de goede plaatselijke ordening in het gedrang komt. Die voorwaarden hebben bovendien is essentie betrekking op het herstel van de weg bij beschadiging.

3.4.2.4. Uit het bovenstaande volgt dat het middel ongegrond is;

3.5. Overwegende dat uit het voorgaande volgt dat drie van de vier gehanteerde motieven om tot de weigering van de aangevraagde vergunning te besluiten, niet deugdelijk zijn; dat de verwerende partij en de tussenkomen partijen aanvoeren dat het vierde motief, waarvan de ondeugdelijkheid niet is aangetoond, voldoende draagkrachtig is om het besluit te schragen; dat de verwerende partij in

dit verband echter niet met goed gevolg kan stellen dat de ondeugdelijke motieven geen eigenlijke motieven zijn, doch alleen worden gehanteerd omdat ze in de administratieve beroepsschriften werden aangekaart; dat die motieven immers niet alleen voorkomen in het luik van het besluit dat de bezwaren evalueert, doch ook daarachter, in het luik met de eigenlijke motivering; dat het motief m.b.t. de plaatselijke ordening niet van die aard is dat het de overheid verplicht de aanvraag af te wijzen, doch kadert in een discretionaire beoordeling; dat de overheid bij de heroverweging van de administratieve beroepen dient te onderzoeken of het overeind blijvende motief, bij gebreke aan andere weigeringsmotieven, nog voldoende zwaar weegt om de vergunning voor de aangevraagde zandwinning, in een daarvoor door het gewestplan bestemd (ontginnings)gebied, te weigeren, en haar besluit dienaangaand dient te motiveren; dat de gegrond bevonden middelen bijgevolg tot vernietiging van het bestreden besluit leiden,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 26 juni 1996 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant, houdende inwilliging van het beroep van omwonenden tegen de beslissing van 21 februari 1996 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lubbeek, waarbij aan Roger GILIS de vergunning wordt gegeven voor het exploiteren van een inrichting gelegen aan de Vlierbeekstraat te Binkom (Lubbeek).

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro , komen ten laste van het Vlaamse gewest.

De kosten van de tussenkomsten, bepaald op 297,48 euro, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op veertien maart tweeduizend en twee, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.